Huidkanker bij een verminderde afweer

Na een orgaantransplantatie of bij medicijnen die de afweer remmen

Het doel van deze folder

Deze folder is voor mensen met een verminderde afweer, bijvoorbeeld na een orgaantransplantatie of door medicijnen die de afweer onderdrukken. Je leest waarom je meer kans hebt op huidkanker en wat je zelf kunt doen.

Waarom meer kans

Je afweer ruimt normaal beschadigde huidcellen op. Medicijnen die de afweer remmen, maken dat moeilijker. Na een orgaantransplantatie is de kans op een plaveiselcelcarcinoom tot honderd keer zo groot als bij leeftijdgenoten. Bij sommige mensen ontstaan er meerdere per jaar. Ook actinische keratosen, de ziekte van Bowen, het basaalcelcarcinoom en het melanoom komen vaker voor.

Wie het betreft

- mensen met een nieuwe nier, lever, long of een nieuw hart
- mensen die lang prednison of andere afweerremmers gebruiken
- mensen met hiv
- mensen met een ziekte van het bloed of de lymfeklieren

Wat er anders is

Bij een verminderde afweer kan een plaveiselcelcarcinoom sneller groeien en heeft het meer kans om uit te zaaien. Daarom geldt het als een vorm met een hoog risico. De dermatoloog kiest vaker voor een ruimere behandeling. Bij veel huidkankers per jaar overlegt de dermatoloog soms met de transplantatiearts over andere afweerremmers.

Controle

Na een orgaantransplantatie kom je meestal regelmatig bij de dermatoloog, ook als je geen klachten hebt. Hoe vaak, hangt af van je huid en wat er eerder is gevonden.

Wat je zelf doet

- Bescherm je huid elk jaar, het hele seizoen: schaduw, kleding met UPF 50, een hoed met rand en zonnebrandcrème met factor 50.
- Ga nooit onder de zonnebank.
- Bekijk je huid elke maand of zo vaak als je dermatoloog adviseert.
- Laat elk nieuw of groeiend plekje binnen enkele weken bekijken. Wacht niet tot de volgende controle.
- Vertel bij elke arts dat je een verminderde afweer hebt.

Neem binnen enkele weken contact op bij:

- een nieuw bultje of plekje dat groeit
- een korstje of wondje dat niet geneest
- een ruw plekje dat pijn doet of dikker wordt
- een moedervlek die verandert

Er is alles aan gedaan om ervoor te zorgen dat de informatie in deze folder juist is. Toch is niet elke behandeling geschikt of werkzaam voor iedereen. Je eigen arts kan je uitgebreider adviseren.

Samengesteld door dr. Annemie Galimont, dermatoloog, naar de NHG-Standaard Verdachte huidafwijkingen, de NVDV-richtlijnen Basaalcelcarcinoom, Plaveiselcelcarcinoom, Melanoom en Actinische keratose en het e-book Huidkanker ontcijferd. Uitgave: onlinedermatologie.nl, november 2026.